

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและเหตุผล

คริสต์ศาสนา เป็นศาสนาหนึ่งที่ไ้มีส่วนร่วมกั้ประวัคคศาตร์ชาติไทยตลอดจนมีการกั้ตั้งรกรากเผยแพร่อยู่ในประเทศไทยมาเป็นระยะเวลาช้านานนับเป็นเวลาหลายศตวรรษ กั้เช่น คริสต์ศาสนานิกายโรมันคาทอลิกอาจจะเข้ามานับตั้งแค้ปี พ.ศ. 2054 ในสมัยพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา พร้อมกับชุดของชาติปอร์ตุเกส ซึ่งมักเป็นธรรมเนียมทางชาติมหาอำนาจจะวันคคในสมัยนั้นที่นิยมนำพาบาทหลวงไปกั้กับเหล่าทูตเสมอ แค้อย่างไรก็ตามไม่มีหลักฐานเป็นที่ยืนยันว่ามีบาทหลวงคคความมากวยจริง เท้าที่หลักฐานมีปรากฏนั้น เมื่อปี พ.ศ. 2098 มีบาทหลวงคณะคอมินิกกันชาวปอร์ตุเกสเข้ามาสองคนจากทางแหลมมะละกาและถกษากรรม 2 ปีคต่อมา¹ ถ้านับปีที่มีบาทหลวงคณะคอมินิกกันเข้ามาแล้ว คริสต์ศาสนา ก็เริ่มคนเผยแพร่ในเมืองไทยเมื่อ 430 ปีล่วงเลยมา ส่วนทางฝ่ายคริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์นั้นเข้ามาภายหลัง ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าเข้าในประเทศไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาพร้อมกับพวกชาวฮอลันดาและชาวอังกฤษ เพราะทั้งสองชนชาตินี้เป็นคริสต์ศาสนาฝ่ายนิกายโปรเตสแตนต์ ซึ่งได้เข้ามาตั้งโรงงานและทำการค้าขายของบริษัทอินเดียตะวันออกในปี พ.ศ. 2145 แค้คากหมายว่าบุคคลที่เข้ามาค้าขายเหล่านี้ไม่ได้สนใจในการเผยแพร่ศาสนา กั้วยเหตุนี้จึงไม่ถือกันว่าคริสต์ศาสนานิกายโปรเตสแตนต์ได้เข้ามาเผยแพร่ในขณะนั้น จนกระทั่งคณะธรรมทูตแห่งลอนดอนไ้ส่งมิชชันนารีชุดแรกเข้ามาในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ดร.คาร์ล ออกัสต์ กุคสลาห์ และ ศาสนาจารย์จาคอบ ทอมลิน เพื่อทำการเผยแพร่คริสต์ศาสนาโดยตรง ในวันที่ 23 สิงหาคม 2371²

¹ สำนักงานสารสาสน์. ประวัติพระศาสนาจักรสภาดและพระศาสนาจักรในประเทศไทย พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์คาทอลิก, 2510) หน้า 195.

² ประสิทธิ์ พงศ์อุกม. ประวัติศาสตรสภาคริสตจักรในประเทศไทย. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2527), หน้า 2.

ก็นับ เป็นเวลาถึง 157 ปีมาแล้ว

นับตั้งแต่นั้น เป็นคนมา ทั้งทางฝ่ายนิกายโรมันคาทอลิกและฝ่ายนิกายโปรเตสแตนต์ทางฝ่ายกติกาสงฆะเผยแพร่คริสตศาสนา เขามหาหลายคณะด้วยกัน ซึ่งผู้เผยแพร่ศาสนาทั้งสองฝ่ายคอ ๆ มากก็มีส่วนสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ดังเช่น ลังชราช บัลเลอกัวส์ อันมีฐานะเป็นพระสหายคนหนึ่งของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และเป็นผู้แต่งหนังสือพจนานุกรม อังกฤษ - ไทย ละติน - ไทย และ ไทย - ละติน ฝรั่งเศส - อังกฤษ นอกจากนี้ท่านบัลเลอกัวส์ยังมีความรู้ทางภาษาศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี และการาสาสตร์ จึงทำให้เป็นที่โปรดปรานของพระจอมเกล้ามาก³ จนกระทั่งพระจอมเกล้าฯ เคยรับสั่งกับท่านบัลเลอกัวส์ว่า

"การเบียดเบียนศาสนาเป็นวิธีการที่ไม่ดี เราเห็นควรปล่อยให้ทุกคนมีเสรีภาพที่จะถือศาสนาใด ๆ ที่ตนสมัคร เมื่อท่านสอนให้คนเข้าศาสนาที่ใดมีจำนวนพอควรก็จงบอกให้เราทราบ เราจะใจจัดให้เขามีหัวหน้าคริสตังมีให้พวกเขาเมืองวังแกเขาใจ"⁴

เมื่อท่านบัลเลอกัวส์ได้ถึงแก่มรณภาพในปี พ.ศ. 2405 พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงจัดพิธีศพให้โดยเป็นไปอย่างมีเกียรติ ทั้งนี้ได้ทรงพระราชทานเรือหลวงสองลำนำขบวนโคยบรรทุกหีบศพ ขบวนแห่ประกอบด้วยเรือคนครี เรือของ

---

³ เสรี พงศ์พิศ. คาทอลิกกับสังคมไทย สี่ศตวรรษแห่งคุณค่าและบทเรียน. (กรุงเทพฯ: มุลนิธิโกมลคีมทอง, 2527), หน้า 141 - 142.

⁴ สำนักงานสารสาสน์. หน้า 420.

คริสตจักร ข้าราชการไทย และทูตต่างประเทศ⁵ พระองค์เองทรงฉลองพระองค์ไว้
 ทุกข์และโกนพระเกียร เส็จลงในเรือริมฝั่งแม่น้ำ และเมื่อสหพันธบัตรเดอแกวส์เข้ามา
 ถึงพระราชวัง พระองค์ก็ทรงกราบสามครั้ง⁶ จึงเป็นที่คาดหมายโดยไม่ว่าสมัชชา
 นั้นน่าจะมีบรรยากาศการ แดงแพร่ศาสนาของฝ่ายนิกายโรมันคาทอลิก

บุคคลสำคัญท่านหนึ่งทางฝ่ายนิกายโปรเตสแตนต์ที่ทำหน้าที่เผยแพร่
 คริสตศาสนาในประเทศไทยและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคือประวัติศาสตร์ไทย
 เทียบเคียงเสมอกับท่านบิลเดอแกวส์คือโดยไมคิกซ์กั๊กใจ นั่นคือ นายแพทย์แคน
 บีช บรัคเลย์ จากคณะกรรมการกรรมาธิการอเมริกัน (American board of
 commissioners for foreign missions) ซึ่งเป็นผู้วางรากฐานวิทยาการและเทคโนโลยี
 โนโลยีสมัยใหม่ในประเทศไทย ทั้งในด้านการแพทย์ การพิมพ์ การหนังสือพิมพ์ และ
 อื่น ๆ อันเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยสืบมา⁷ นายกมล เกตุสิริ นายกมลเทศ
 สมาคมแห่งประเทศไทย เคยเขียนสรุปถึงนายแพทย์ แคน บีช บรัคเลย์ ไว้ในหนังสือ
 ของเขาว่า

"บรรดาคนอเมริกันที่เข้ามาสู่เมืองไทย ไม่ว่าจะอดีตหรือปัจจุบัน
 จะหาใครมีชื่อเสียงโด่งดังเหมือน Dr. Dan Beach Bradley ไม่มีอีกแล้ว เป็น
 อเมริกันคนเดียวที่เข้ามาบำเพ็ญประโยชน์ตั้งแต่วันที่แรกจนถึงนาทีสุดท้ายของชีวิต

⁵ เสรี พงศ์พิศ. หน้า 164.

⁶ สำนักงานสารสาสน์. หน้า 438.

⁷ ประสิทธิ์ พงศ์อุคม. อ่างแก้ว.

ตายไปแล้ว เกาลิบกว่าปี แต่ชื่อเสียงของท่านยังหอมกรุ่นอยู่ ไม่เฉพาะแต่ในหมู่ชาวโปรเตสแตนต์ที่ท่านได้มีส่วนสำคัญที่สุดที่ได้นำมาวางรากฐานไว้เท่านั้น หากแต่อยู่ในความทรงจำและระลึกถึงคุณของ Dr. Dan Beach Bradley จากชาวไทยโดยทั่วไปอีกด้วย" 8

วิธีการเผยแพร่ศาสนาในอดีตของฝ่ายนิกายโรมันคาทอลิกนั้น ได้ใช้วิธีการเข้าหาบุคคลชั้นผู้นำของประเทศเสียดอน อันได้แก่พระมหากษัตริย์ ขุนนาง ผู้บริหารประเทศ โดยคาดหวังว่า ถ้าหากบุคคลเหล่านี้ได้กลายเป็นคริสตังไปแล้ว บุคคลชั้นผู้น้อย ประชาชนธรรมดาทั่วไปก็จะยอมรับในคริสตศาสนาภายหลัง

วิธีการหนึ่งที่ใช้กันอย่างมีประสิทธิภาพมาก คือการจัดสรรที่ดิน โดยรวบรวมคนที่เขาเชื่อใหม่ใหม่มาอยู่ในที่แห่งเดียวกัน จัดเป็นหมู่บ้านคาทอลิก ซึ่งทำให้สะดวกต่อการปกครอง สอนศาสนาแก่คริสตังเหล่านั้น และยังสามารถสอนส่งเสริมอาชีพอีกด้วย นอกจากนี้ยังใช้วิธีการจัดตั้งโรงเรียน โรงพยาบาล โดยดำเนินการไปพร้อมกับการเผยแพร่ศาสนาไปในตัวแก่เด็กนักเรียนและนำมาใช้บริการกับโรงพยาบาล การเขียนเขียนความหมาย การปรับตัวและเรียนรู้วัฒนธรรมไทยรวมทั้งภาษา ซึ่งเคยมีประวัติว่า สังฆราชลาโนที่ทำการเผยแพร่คริสตศาสนาในประเทศไทยสามารถเขียนหนังสือภาษาไทยไม่ต่ำกว่า 26 เล่ม อันได้แก่ หนังสือปูจจาวิศิษณา อรรถาธิบายพิธีศีลและระหีสกรรม, ประวัติกันบุญ, วิสาสะเรื่องศาสนา, เป็นคนคลอกจนการใช้สื่อสารมวลชนในการแพร่ธรรม⁹

⁸ ทมล เกตุสิริ. ปรังอยู่เมืองไทย. (กรุงเทพฯ: บริษัทสหเงินตราจำกัด, 2511), หน้า 13 - 14.

⁹ สะอาด ไชยวัฒน์. การศึกษาประวัติศาสตร์เปรียบเทียบงานธรรมทูตของโรมันคาทอลิกกับโปรเตสแตนต์ในประเทศไทย. พิมพ์ครั้งแรก. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุริยะบรรณ, 2519), หน้า 145 - 169.

สำหรับการเผยแพร่ศาสนาในอัครของฝ่ายโปรเตสแตนต์นั้น ได้ใช้วิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การประกาศเผยแพร่ศาสนากลางแจ้ง วิธีการดังกล่าวนี้ ไคแก่การออกไปตามที่ชุมชนต่าง ๆ ของเหลามิชชันนารีหรือนักศึกษาวิทยาลัยพระคริสตธรรมแล้วตั้งแผนป้ายประกาศ แสดงคนตรี แจกแผนปลิว รวมสนทนาตอบปัญหาแก่ผู้สนใจ เทศนา หรือถ้าเป็นเวลากลางคืนก็อาจจะมีการฉายภาพยนตร์กลางแจ้งหรือแสดงละครเกี่ยวกับศาสนา
2. การเยี่ยมเยียนตามบ้าน เป็นวิธีการที่ใช้กันมานับตั้งแต่มิชชันนารีรุ่นแรกเขาประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่ไคมีการประกาศเผยแพร่กลางแจ้งแล้วก็มักใช้วิธีการนี้ติดตามมาภายหลังซึ่ง เป็นวิธีที่มักไคผลของฝ่ายโปรเตสแตนต์ ซึ่งคณะเซเวนเดย์แอ็คเวนติสท์นิยมใช้วิธีการนี้ในอัคร
3. การตั้งสถานันต่าง ๆ อันไคแก่การตั้งโรงเรียน โรงพยาบาล ซึ่งเป็นวิธีการอันเกี่ยวข้องกับฝ่ายคาทอลิก
4. การปรับตัวทางภาษาและวัฒนธรรมไทย¹⁰

การประกาศเผยแพร่ศาสนาทั้งสองนิกายก็ไคดำเนินการเรื่อยมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันไคสร้างความเป็นปึกแผ่นก่อตั้งเป็นองค์การใหญ่ทางคริสตศาสนา 5 องค์การ ตามที่กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รับรองอันไคแก่

¹⁰ สะอาด ไชยวัฒน์. หน้า 221 - 226.

- 1) สภาประมุขแห่งบาทหลวงโรมันคาทอลิก
- 2) สภาคริสตจักรในประเทศไทย
- 3) สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย
- 4) มุลินธิคริสตจักรแบบคิสท์
- และ 5) มุลินธิเซเวนเคยแอกเวนคิสท์แห่งประเทศไทย

ซึ่ง เป็นที่น่าสัง เกตุอยู่ประการหนึ่งว่ามีวัตถุประสงค์ของแต่ละองค์การใหญ่ทางคริสตศาสนาทั้งห้าองค์การรวมเหมือนกันอยู่ประการหนึ่ง นั่นคือ การเผยแพร่วิสัยศาสนา ทั้งสภาประมุขแห่งบาทหลวงโรมันคาทอลิก ใ้กำหนดไว้ว่า "คานการศาสนาจะทำ การ เผยแพร่ และให้ การอบรมสั่งสอนอย่างคอบเนื่อง แก่ศาสนิก และประชาชนที่สนใจและอบรมส่งเสริมให้มีนักบวชและบุเผยแพรศาสนาเพิ่มขึ้น เพื่อ ค้ำรงศาสนาให้เจริญก้าวหน้าคอบ ๆ ไป"¹¹ สภาคริสตจักรในประเทศไทยกำหนดไว้ว่า "เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ในการ เผยแพร่พระกิตติคุณและรับใช้พระเจ้าและชุมชนคานนำพระทัยพระเจ้า คอบวิธีการเลี้ยงคอบเอง ปกครองคอบเอง และสร้างเสริมกิจกรรม ทั้งปวงให้เจริญคอบคอบคอบยิ่งขึ้น"¹² สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็น องค์การที่มีสมาชิกที่เป็นองค์การนอบใหญ่อยู่ภายในคอบเอง ใ้กำหนดวัตถุประสงค์รวม กันไว้คอบหนึ่งคอบที่มีสมาชิกจ้เป็นคอบงไม้ซ้คอบวัตถุประสงค์ของนี้ นั่นคือ "เพื่อรวมมือกัน ส่งเสริมสามัคคีธรรมของคริสเตียน ส่งเสริมการเผยแพรข่าวประเสริฐของพระเยซู คริสต์"¹³ สำหรับมุลินธิคริสตจักรคอบแบบคิสท์ใ้กำหนดวัตถุประสงค์ของ การ เผยแพร่

¹¹ กองศาสนูปถัมภ กรมการศาสนา. รายงานการอุปถัมภศาสนาอื่น ศาสนาคริสต์. (กรุงเทพฯ: กองศาสนูปถัมภ, 2525), หน้า 25.

¹² อางแลว. หน้า 79.

¹³ สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย. คอบมือแนะนำองค์การสมาชิก. (กรุงเทพฯ: ไม้ปราภวสถานทีมิพ์, 1982), หน้า 4.

คริสตศาสนาไว้ เป็นวัตถุประสงค์ข้อแรก กล่าวคือ "เพื่อปฏิบัติงานด้านเผยแผ่ศาสนา"¹⁴
 ส่วนองค์การสุดท้าย คือมูลนิธิคริสตจักรวันเสาร์แห่งประเทศไทยนั้น วัตถุประสงค์ทุกข้อ
 ล้วนแล้วแต่กำหนดให้เป็นการเผยแผ่ศาสนาทั้งสิ้น ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. เพื่อสอนคนทั้งหลายให้รู้ถึงพระกิตติคุณอันประเสริฐแห่งองค์
 พระเยซูคริสต์ประกาศให้โลกทราบถึงข่าวของทูตสวรรค์สามองค์ที่กล่าวไว้ในหนังสือ
 คริสตธรรมวิจรรพ์บทที่ 14¹⁵
2. เพื่อสอนให้คนทั้งหลายให้รู้จักวันชะบาโคที่แท้จริงของพระเจ้า
 ตามที่ไคจาริกไว้ในหนังสือพระคริสตธรรมเอ็กโซโค บทที่ 20 ข้อ 8 - 11 อันเป็นข้อที่
 4 ในพระบัญญัติ 10 ประการ¹⁶
3. เพื่อสอนให้คนทั้งหลายให้ดำเนินชีวิตตามที่ไคกล่าวไว้ใน
 พระคริสตธรรมคัมภีร์ของพระเจ้า
4. เพื่อสอนให้คนทั้งหลายได้เตรียมตัวพร้อมสำหรับต้อนรับการ
 เสด็จกลับมาครั้งที่สองของพระเยซูคริสต์¹⁷

¹⁴ กองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา. หน้า 368.

¹⁵ ในหนังสือพระคริสตธรรมคัมภีร์ เล่มสุดท้ายกล่าวถึงเหตุการณ์ใน
 อนาคตว่าจะมีทูตสวรรค์ป่าวประกาศให้ทราบว่าถ้าผู้ใดอยู่ฝ่ายความชั่วก็จะถูกพระเจ้า
 พิพากษาให้อยู่ในบึงไฟชั่วนิรันดร์ และถูกลงโทษตลอดไป

¹⁶ วันชะบาโคเป็นวันที่พระเจ้ากำหนดให้เป็นวันพักผ่อน ห้ามไม่ให้
 ผู้ใดกระทำการงานใด ๆ ต้องรักษาให้เป็นวันบริสุทธิ์และใช้ เป็นวันนมัสการพระเจ้า

¹⁷ เชื่อกันว่าเมื่อพระเยซูทรงถูกตรึงบนไม้กางเขนเพื่อการไถ่บาป
 แล้วหลังจากนั้นพระองค์ทรงฟื้นคืนพระชนม์ขึ้นเสด็จกลับสู่สวรรค์และจะทรงเสด็จกลับ
 มาอีกเป็นครั้งที่สอง เพื่อรับผู้ที่เชื่อในพระองค์ไปอยู่รวมกันกับพระองค์ และเพื่อทำการ
 พิพากษาโลกมนุษย์

จึงพอสรุปได้ว่า องค์การคริสตศาสนาในประเทศไทยในปัจจุบัน ยิ่งให้ความสำคัญแก่การเผยแพรศาสนาถือเป็นเรื่องสำคัญอยู่มาก แต่ถึงกระนั้นก็ตาม แม้องค์การคริสตศาสนาจะมีวัตถุประสงค์ร่วมกันกล่าวคือ เพื่อการเผยแพรศาสนา เมื่อสังเกตจำนวนประชากรที่เป็นคริสตังซึ่งมีจำนวน 189,609 คนจากสถิติปี พ.ศ. 2521 หรือประมาณ 190,000 คน¹⁸ กับจำนวนประชากรที่เป็นคริสเตียนในประเทศไทยที่มีจำนวน 58,953 คน¹⁹ รวมเข้าด้วยกันแล้วเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรของประเทศทั้งหมด ปรากฏว่ามีอัตราส่วนเพียงร้อยละ 0.60 ของประชากรไทย ซึ่งถือว่ามีความน้อยมาก และไม่อาจถือได้ว่าประสบผลสำเร็จในการเผยแพรคริสตศาสนาในประเทศไทยเมื่อถือเอาปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเป็นเกณฑ์การพิจารณา กังเช่น เวลาที่คริสตศาสนาเข้ามาสู่ประเทศไทยนับเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ศตวรรษ การลงทุนทางคานบุญกลาง และการเงิน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนประชากรคริสตชนในประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีระยะเวลาในการเข้ามาของคริสตศาสนาในระยะเวลาไล่เลี่ยกัน กังเช่น ประเทศเกาหลีมีคริสตชนประมาณร้อยละ 24.24²⁰ อินโดนีเซียร้อยละ 5.34²¹ ฟิลิปปินส์ร้อยละ 92.73²² มาเลเซียร้อยละ 2.71²³ กวดยเหตุนี้ไม่อาจจะถือได้ว่าองค์การคริสตศาสนาในประเทศไทยต่าง ๆ จะบรรลุเป้าหมายของคนในการเผยแพรศาสนาได้อย่างแท้จริง และควรแก่การศึกษาว่าอะไรเป็นสาเหตุอันก่อให้เกิดความล้มเหลวในการเผยแพรทำให้ อัตราส่วนจึงน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

¹⁸ Alex G. Smith. A history of church growth in Thailand: An interpretive analysis 1816-1982 (Bangkok: Kanokbannasan, 1982), p.267.

¹⁹ Ibid. p.265.

²⁰ John Paxton. The statesman's year book: Statistical and historical annual of the state of the world for the year 1984-1985. (New York: St.Martin's press, 1984), p. 763.

²¹ Ibid. p. 683.

²² Ibid. p. 989.

²³ Ibid. p. 827

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมด กล่าวคือ คริสตศาสนาได้ฝังรกราก
 แดงแพร่ศาสนาอยู่ในประเทศไทย เป็นเวลาช้านานมาแล้ว ประกอบกับแต่ละองค์การ
 คริสตศาสนาทั้งหลายที่มีอยู่ในปัจจุบันได้วางวัตถุประสงค์ขององค์การ เหมือนกันประการ
 หนึ่งว่า เพื่อการ แดงแพร่คริสตศาสนา และได้รับการมองว่ามีการ แดงแพร่คริสตศาสนา
 อย่างจริงจัง แต่ถึงกระนั้นจำนวนของคริสตชนก็ไม่ได้เพิ่มขึ้นมามากมายเลย

จึงเป็นที่น่าศึกษาว่า สภาพการ แดงแพร่คริสตศาสนานั้น เป็นอย่างไร
 ได้ใช้การสื่อสาร เขามาเกี่ยวข้องกับ การ แดงแพร่ศาสนา มากน้อยเพียงไร ใช้วิธี
 สื่อสารอย่างไร ตลอดจนสภาพผลของการ แดงแพร่ ทั้งนี้ เพราะการสื่อสารน่าจะ
 มีบทบาทในการ แดงแพร่คริสตศาสนา เนื่องจากการ แดงแพร่ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ประการ
 หนึ่งของการ สื่อสารนั้นเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงแนวความคิดเรื่อง การ แดงแพร่คริสตศาสนาขององค์การ
 คริสตศาสนาในประเทศไทย
2. เพื่อทราบถึงลักษณะของการสื่อสารที่ใช้ในการ แดงแพร่คริสตศาสนา
 ขององค์การคริสตศาสนาในประเทศไทย
3. เพื่อทราบถึงลักษณะกระบวนการตัดสินใจยอมรับความเชื่อ เป็นคริสเตียน

ปัญหาคำวิจัย

1. องค์การคริสตศาสนาในประเทศไทยมีแนวความคิดเรื่อง การ แดงแพร่
 คริสตศาสนาอย่างไร?
2. ลักษณะการสื่อสารที่ใช้ในการ แดงแพร่คริสตศาสนาขององค์การ
 คริสตศาสนาในประเทศไทยเป็นอย่างไร?
3. ลักษณะกระบวนการตัดสินใจยอมรับความเชื่อ เป็นคริสเตียนเป็นอย่างไร?

สมมติฐาน

การสื่อสารมีผลต่อการยอมรับความเชื่อ เป็นคริสเตียนโดยมีลักษณะ เป็นไปตามแบบกระบวนการยอมรับความเชื่อของเอง เกิด

ขอบเขตการวิจัย

เนื่องจากการศึกษาลักษณะการเผยแพร่วิสัยศาสนาในประเทศไทยเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวาง และยืดหยุ่น และซับซ้อนมาก ประกอบกับเวลา ทุนทรัพย์ และปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอยู่จำกัด ควบคู่กันนี้ผู้ศึกษาจึงไม่สามารถที่จะศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งถึงวนในทุกส่วนทุกมุมได้ จึงได้กำหนดการศึกษาลักษณะแนวความคิด ลักษณะการสื่อสารที่ใช้ในการเผยแพร่วิสัยศาสนาในปัจจุบันโดยกว้าง ๆ ทั้งนี้ศึกษาเฉพาะองค์การคริสตศาสนาทั้งทางองค์การที่โคจรหะ เป็นขึ้นขึ้นกับกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ และได้รับการรับรองถูกต้องตามกฎหมายแล้วเท่านั้น ส่วนองค์การอื่น ๆ ถึงแม้ว่าจะมีการกล่าวอ้างคำสอนของพระเยซู แต่ไม่ได้รับการรับรองถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่เป็นที่ยอมรับนับถือ เป็นนิกายหนึ่งในคริสตศาสนาขององค์การคริสตศาสนาทั้งห้า จะไม่นำมาศึกษาในที่นี้ อันเนื่องแก่ ศาสนจักรแห่งสิทธิชนยุคสุดท้าย พยานพระยะโฮวา คริสตจักรแห่งภูเขาซีโอนใหม่ บุครแห่งพระเจ้า หรือบุครแห่งความรัก เป็นคน ทางคานปัจจัยลึกซึ้งอันอาจเกี่ยวข้องกับอ้อมต่อลักษณะการเผยแพร่วิสัยศาสนา ผู้ศึกษาจะไม่นำมาศึกษาควย อันใดแก่ปัจจัยทางการเมือง เป็นคน ซึ่งในที่นี้ ผู้ศึกษาสนใจในปัจจุบันการสื่อสารเป็นหลัก

ส่วนการศึกษาลักษณะกระบวนการยอมรับความเชื่อ เป็นคริสเตียนนั้น ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกคริสตจักรความหวังกรุงเทพฯจำนวน 150 คน หรือประมาณร้อยละ 10 ของจำนวนสมาชิกคริสตจักรความหวังกรุงเทพฯทั้งหมด

ขอคดลง เบื้องคน

แมคริสต์ศาสนาจะแบ่งออกเป็น 2 นิกายใหญ่ ๆ ในประเทศไทย กล่าวคือ เป็นนิกายโรมันคาทอลิก และนิกายโปรเตสแตนต์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายมีลักษณะความเชื่อ การยึดแนวปฏิบัติและแนวความคิดที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน หรือทางฝ่ายนิกายโปรเตสแตนต์เองในคริสตจักร องค์การต่าง ๆ อาจจะมี ความเชื่อ แนวความคิด และการปฏิบัติปลีกย่อยที่แตกต่างกัน ลักษณะกระบวนการยอมรับความเชื่อของ เจมส์ เอ. เอ. เองเกิด เป็นการอธิบายถึงการยอมรับความเชื่อของบุคคลในศาสนาภายใต้ความเชื่อทางฝ่ายนิกายโปรเตสแตนต์ กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ภายใต้การรับผิดชอบในการ เผยแพร่และอบรมทางธรรมของคริสตจักรความหวังกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นคริสตจักรในนิกายโปรเตสแตนต์ กระบวนการยอมรับความเชื่อของเองเกิดจึงสามารถนำมาศึกษาลักษณะการยอมรับความเชื่อของกลุ่มตัวอย่างนี้ได้

นิยามศัพท์

องค์การคริสต์ศาสนา

หมายถึงองค์การคริสต์ศาสนาที่โคจกตะ เป็นนชั้นกับกรม การศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ และได้รับการรับรอง ถูกคองคามกฎหมาย อันได้แก่

1. สภาประมุขแห่งบาทหลวงโรมันคาทอลิก
2. สภาคริสตจักรในประเทศไทย
3. สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย
4. มุสไนธิเซเวนเคย์แอกเวนคิสทแห่งประเทศไทย
5. มุสไนธิคริสตจักรคณะแบบคิสท

การเผยแพร่

หมายถึงการ เผยแพร่คริสต์ศาสนา อันเป็นการให้ความรู้ ข่าวสาร เกี่ยวกับคริสต์ศาสนาตลอดจนพยายามโนมน้าว จิตใจของบุคคลให้ยอมรับความเชื่อ

กระบวนการยอมรับความเชื่อ

หมายถึงกระบวนการยอมรับความเชื่อคริสต์ศาสนา และเป็นคริสเตียน

มิชชันนารี	ผู้เผยแพร่ชาวต่างประเทศ
ผู้ประกาศ	ผู้เผยแพร่ชาวไทย
คจ. ความหวังกรุงเทพฯ	หมายถึงคริสตจักรความหวังกรุงเทพฯ
คริสตจักร	หมายถึง 1) ศาสนสถานสำหรับกระทำกิจกรรม ใด ๆ ในทางคริสตศาสนา รวมทั้งหมายถึง 2) ศาสนจักร ซึ่งเน้นถึงการ ประกอบตัวเขาคอยกันของคริสตชนในฐานะชุมชน สังคม หรือ อาณาจักรทางคริสตศาสนา
การประกาศกลางแจ้ง	หมายถึงลักษณะการเผยแพร่ศาสนาในที่โล่งแจ้ง ภายนอกบริเวณอาคาร
การวางมือรักษาโรค	หมายถึง การรักษาโรคโดยที่ผู้รักษาใช้มือของ คนวางลงแตะกองสัมผัสมือป่วย และอธิษฐานขอ ให้พระเจ้าเป็นผู้รักษาทุกฤทธิ์อำนาจของพระองค์
รวีวารศึกษา	หมายถึงชั้นเรียนสำหรับสอนศาสนาภายในคริสต- จักร หรือ วัด ของคริสตศาสนาในวันอาทิตย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการวิจัยครั้งนี้ตามที่ผู้ศึกษาคาดหวังไว้ก็คือ องค์การคริสตศาสนาทั้งห้าและ คริสตจักรความหวังกรุงเทพฯ ที่จะได้รับทราบข้อมูลสภาพการสื่อสารในการเผยแพร่ศาสนาในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร จึงจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดแผนการสื่อสารในแนวทางที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์แก่การศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อการเผยแพร่ศาสนาและเป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในเรื่องนี้ ตลอดจนเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์การคริสตศาสนาที่จะเข้าใจถึงลักษณะการเผยแพร่ศาสนาขององค์การคริสตศาสนาในประเทศไทย